

Schodnia

Schodnia początek XX wieku

(Wschodnia **1485, 1566**, Schodnia **1618**, Ostdorf **1936-1945**)

Znany językoznawca pochodzący z tej miejscowości, ksiądz Piotr Gołąb wywodzi jej nazwę od wschodu. Według jego opinii założycielami i pierwszymi mieszkańcami byli gospodarze ze Szczedrzyka, którzy wybudowali swe domostwa na wschód od tej wsi. Najstarsze ślady osadnictwa na tym terenie, w postaci cmentarzyska ciałopalnego, pochodzą z okresu wpływów rzymskich na początku naszej ery. Pierwszą pisaną wzmianką potwierdzającą istnienie wsi wydaje się zapis z 1464 roku, wymieniający Schodnię jako wieś w parafii szczedrzykowskiej, należąca do kościoła filialnego w Krasiejowie.

Kolejny zapis uważany dotychczas za najstarszy, a potwierdzony przez Warszawski Słownik Geograficzny, pochodzi z roku 1485. Z 1534 roku pochodzi zapis mówiący o wsi zamieszkałej przez 10 gospodarzy posiadających 10 huf ziemi. Mieszkańcy utrzymywali się z upraw żyta, owsa, jęczmienia, lnu i poganki. Uprawiali brukiew, buraki i kapustę. Pracowali w lesie i zajmowali się połowem ryb w nieopodal przepływającej rzece Mała Panew. Potwierdzenie znaczenia lasu dla codziennego bytu mieszkańców znajdujemy w Urbarzu dóbr zamkowych Księstwa Opolsko Raciborskiego z roku 1566/67, w którym napisano, że dziesięciu bartników ze Schodni pozyskiwało miód i wosk z 282 barci oraz ze starego wiejskiego stempla przedstawiającego siekiere.

W podobnym Urbarzu z roku 1618 dowiadujemy się, że wieś zamieszkiwało 13 gburów i półgburów, 9 zagrodników, 6 chałupników oraz 4 samodzielnych rzemieślników. We wsi znajdował się młyn wodny i palarnia potażu. Z roku 1782 pochodzi wzmianka o Niwie Schodzieńskiej leżącej po prawej stronie rzeki z istniejącym już wcześniej młynem Adamka. W roku 1789 zatrzymał się we wsi król Fryderyk Wilhelm II wizytujący huty w Ozimku i Jedlicach. Dzieci wiejskie systematycznym nauczaniem zostały objęte w roku 1821, kiedy w sąsiednim Antoniewie wybudowano szkołę.

Uczęszczało do niej 110 dzieci ze Schodni. W samej wsi pierwszą szkołę wybudowano dopiero w 1870 roku.

Wzrost znaczenia miejscowości oraz dobrobytu mieszkańców nastąpił po założeniu Huty w sąsiednim Ozimku w połowie XVIII wieku i wybudowaniu sto lat później, w roku 1858 linii kolejowej z Opoła do Tarnowskich Gór. Na początku XX wieku wieś liczyła już 1509 mieszkańców: 694 mężczyzn i 815 kobiet. W roku 1927 powołano do życia Ochotniczą Straż Pożarną, która dziesięć lat później wyposażona została w pierwszy samochód strażacki. Międzywojenna wieś to dziesięć dużych gospodarstw, cztery gospody, dwa młyny, dwa tartaki i nowo wybudowana szkoła. Kwitł handel i rzemiosło. W rozległej wsi składającej się ze Schodni Starej i Nowej, Niwy i schodzieńskiego Pustkowa były: liczne sklepy kolonialne, rzeźnicy, piekarze, kowal, elektryk, a nawet gorzelnia i browar.

Wieś będąca dotychczas częścią powstałej w połowie XIX wieku parafii w Krasiejowie, po wybudowaniu w latach 1934-35 kościoła, wraz z Ozimkiem i Antoniewem utworzyła samodzielną parafię.